

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ
DNR-4.730.29.2019.KS

Warszawa, 25 kwietnia 2019 r.

DECYZJA NR DNR-2/70/2019

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60) oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1930 i 2227), po rozpatrzeniu odwołania DECATHLON spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie z 21 lutego 2019 r. od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 16 stycznia 2018 r. sygn. KJ.8361.4.2019, zakazującej temu przedsiębiorcy do 21 maja 2019 r. udostępniania 18 sztuk zabawki hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Pismem z 21 marca 2019 r. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako „Prezes UOKiK”) odwołanie DECATHLON sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 21 lutego 2019 r. sygn. KJ.8361.4.2019, zakazującej temu przedsiębiorcy do 21 maja 2019 r. udostępniania 18 sztuk zabawki hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223.

Do wydania zaskarżonej decyzji doszło w następującym stanie faktycznym i prawnym.

W toku kontroli przedsiębiorcy DECATHLON sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przeprowadzonej przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej od 15 do 21 listopada 2018 r. w sklepie w Katowicach, w ofercie handlowej stwierdzono m.in. hulajnogę dziecięcą OXELO Play 3, ITEM: 2157223. Wyrób był oznakowany znakiem CE, a na pudełku został m.in. umieszczony numer normy EN 71. Z oznakowania wynika także, że hulajnoga jest przeznaczona dla dzieci powyżej 36 miesięcy i o wadze do 50 kg. Wyrób został pobrany do badań laboratoryjnych, które zostały przeprowadzone przez Laboratorium Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie. W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, że kontrolowany wyrób nie spełnia wymagań punktu 4.15.5.4.c normy PN-EN 71-1:2015-01 Bezpieczeństwo zabawek – Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne, dalej jako „norma PN-EN 71-1:2015-01” (sprawozdanie z badań nr 303/2018 z 31 grudnia 2018 r.). Zgodnie ze wskazanym punktem normy, prześwit między elementami ruchomymi, które mogłyby uszkodzić palce, powinien umożliwić włożenie pręta o średnicy 12 mm, jeśli możliwe jest włożenie pręta o średnicy 5 mm. Dostępne otwory w elementach ruchomych, które mogłyby grozić obciążeniem palców, nie powinny umożliwić wetknięcia pręta o średnicy 5 mm. W badanej hulajnodze w otwory w rurkach kierownicy służących do regulacji jej wysokości można było wsunąć pręt 5 mm.

W związku z tym, 7 stycznia 2019 r. inspektorzy reprezentujący Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej ponownie rozpoczęli kontrolę przedsiębiorcy DECATHLON sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w trakcie której doręczono sprawozdanie z badań laboratoryjnych. Dodatkowo, pismem z 10 stycznia 2019 r. akta kontroli zostały wysłane kontrolowanemu przedsiębiorcy na adres jego siedziby.

Pismem z 30 stycznia 2019 r. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował DECATHLON sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zakazu udostępniania 18 sztuk hulajnóg dziecięcych OXELO Play 3, ITEM: 2157223. W piśmie tym przedsiębiorca został m.in. poinformowany o przysługującym mu prawie do brania czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a także do przedstawienia swojego stanowiska w terminie nie krótszym niż 10 dni. Z potwierdzenia odbioru wynika, że pismo to zostało odebrane 4 lutego 2019 r. Decyzją z 21 lutego 2019 r., sygn. KJ.8361.4.2019 Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej zakazał DECATHLON sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie udostępniania do 21 maja 2019 r. 18 sztuk hulajnóg OXELO Play 3, ITEM: 2157223.

W dniu 15 marca 2019 r. do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej wpłynęło odwołanie DECATHLON sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako „strona postępowania”) z 11 marca 2019 r. od wskazanej wyżej decyzji.

W złożonym odwołaniu strona postępowania wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania przed organem pierwszej instancji w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

Strona postępowania zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie:

- a) art. 10 § 1 w związku z art. 8 i art. 81 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60), dalej jako „Kodeks postępowania administracyjnego”,
- b) art. 77 Kodeksu postępowania administracyjnego,
- c) § 3 pkt 10 w związku z § 5 ust. 1 oraz pkt 1.15 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wymagań dla zabawek (Dz. U. poz. 1730 z późn. zm.), dalej jako „rozporządzenie w sprawie wymagań dla zabawek”,
- d) pkt 1.15 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek,
- e) art. 4 w zw. z art. 5 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), dalej jako „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”.

Przekazując odwołanie Prezesowi UOKiK, Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej stwierdził, że podtrzymuje stanowisko w przedmiocie zasadności wydanej decyzji i odniósł się do podniesionych w odwołaniu zarzutów.

W związku z przekazaniem przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej odwołaniem i podniesionymi w nim zarzutami, Prezes UOKiK pismem z 29 marca 2019 r. zwrócił się do strony postępowania o wyjaśnienie, czy wprowadzana przez nią do obrotu hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223 jest zabawką czy innym wyrobem, a także o przedstawienie wszelkich dowodów potwierdzających spełnianie przez nią wymagań. Jednocześnie poinformował stronę postępowania o wynikającym z art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego prawie do czynnego udziału w każdym stadium

postępowania, w szczególności wypowiadania się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań, a także przeglądania akta sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów.

Pismem z 9 kwietnia 2019 r. strona postępowania przedstawiła swoje stanowisko w sprawie, podtrzymując stanowisko i argumentację przedstawione w odwołaniu. W jej ocenie, w stosunku do hulajnogi dziecięcej OXELO Play 3, ITEM: 2157223 mają zastosowanie zarówno przepisy rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, jak i ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Strona postępowania podkreśliła także, że z uwagi na to, że stosowanie norm jest dobrowolne, brak jest wymogu aby produkt spełniał wszystkie warunki określone w normie PN-EN 71. Do pisma – wbrew jego brzmieniu – nie został załączony materiał video, prezentujący sposób ustawienia wysokości kierownicy i zdjęcie hulajnogi.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, co następuje.

Istotą ogólnej zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, określonej w art. 15 Kodeksu postępowania administracyjnego jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej, realizowanego poprzez złożenie odwołania od decyzji organu I instancji. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1930 i 2227), w postępowaniach administracyjnych w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, a organem wyższego stopnia – Prezes UOKiK. W związku z powyższym, od rozstrzygnięć wydanych przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w formie decyzji przysługuje odwołanie do Prezesa UOKiK.

Wniesienie odwołania prowadzi do ponownego rozpatrzenia tej samej sprawy administracyjnej (tożsamej pod względem podmiotowym i przedmiotowym) oraz rozstrzygnięcia jej decyzją administracyjną przez organ drugiej instancji. Granice postępowania dowodowego generalnie wyznaczają zasady ogólne postępowania administracyjnego, a przede wszystkim zasada prawdy obiektywnej i zasada dwuinstancyjności. Organ odwoławczy, zgodnie z zasadą prawdy obiektywnej (art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego) i zasadą swobodnej oceny dowodów (art. 80

Kodeksu postępowania administracyjnego) dokonuje oceny materiału dowodowego zebranego w postępowaniu prowadzonym przez organ I instancji.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest ustalenie, czy rozstrzygnięcie zawarte w decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 21 lutego 2019 r. było prawidłowe zarówno pod względem zgodności z prawem, jak i z punktu widzenia celowości i słuszności.

Odwołanie w rozpatrywanej sprawie wniósł kontrolowany przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przedsiębiorca. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej jest organem nadzoru rynku, uprawnionym do kontroli spełniania przez wyroby wymagań (art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2019 r. poz. 544), dalej jako „ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku”). Podstawą do wydania zaskarżonej decyzji był art. 75 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, który stanowi, że w przypadku gdy w wyniku kontroli organ nadzoru rynku, który ją przeprowadził, stwierdzi, że wyrób nie spełnia wymagań lub stwarza zagrożenie, może, w drodze decyzji, zakazać udostępniania wyrobu na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Udostępnienie wyrobu na rynku to każde dostarczenie wyrobu w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w ramach działalności gospodarczej, odpłatnie lub nieodpłatnie (art. 4 pkt 23 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku). Przez wymagania należy rozumieć wymagania, o których mowa w bezpośrednio stosowanym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym lub w przepisach wdrażających unijne prawodawstwo harmonizacyjne (art. 4 pkt 28 wskazanej wyżej ustawy). Wymagania dla wyrobów podlegających ocenie zgodności są określone w aktach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. W przypadku zabawek takim aktem jest rozporządzenie w sprawie wymagań dla zabawek.

- 1. Strona postępowania podniosła zarzut naruszenia przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej art. 10 § 1 w zw. z art. 8 i art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego; w jej opinii organ I instancji nie zawiadomił jej o możliwości zapoznania się z aktami sprawy przed wydaniem decyzji administracyjnej, co uniemożliwiło jej skuteczny udział w postępowaniu administracyjnym i wypowiedzenie się co do**

zebranych dowodów, a w konsekwencji wpłynęło na błędne ustalenie stanu faktycznego.

Art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Odstąpienie od tej zasady jest możliwe tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną (art. 10 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego). Art. 8 Kodeksu postępowania administracyjnego ustanawia zasadę wzbudzania zaufania uczestników postępowania administracyjnego do władzy publicznej. Z art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego wynika natomiast, że okoliczność faktyczna może być uznana za udowodnioną, jeżeli strona miała możliwość wypowiedzenia się co do przeprowadzonych dowodów, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 10 § 2.

Analiza przekazanych przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej akt wskazuje, że w piśmie z 30 stycznia 2019 r., zawiadamiającym o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zakazu udostępniania 18 sztuk hulajnóg dziecięcych strona postępowania została m.in. pouczona o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu (*vide*: pouczenie pkt 1 zawiadomienia o wszczęciu postępowania, k. 151-152 akt Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej). Pismo to zostało prawidłowo doręczone stronie postępowania 4 lutego 2019 r., a decyzja została wydana 21 lutego 2019 r. W opinii organu II instancji, w niniejszej sprawie nie można więc zgodzić się ze stroną postępowania, że Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej naruszył jej prawa pozbawiając ją prawa do wypowiedzenia się. Podkreślić także należy, że wyniki badań laboratoryjnych hulajnogi zostały doręczone stronie postępowania w toku kontroli, czego dowodem jest widniejące na tym dokumencie pokwitowanie z 7 stycznia 2019 r. Z protokołu kontroli która miała miejsce w sklepie strony postępowania w Katowicach wynika także, że kontrolowany został pouczony o przysługującym mu zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1930 z późn. zm.) prawie do złożenia wniosku o zbadanie próbki kontrolnej (k. 117 akt Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej). Ponadto, akta kontroli zostały wysłane na adres siedziby strony postępowania (pismo z 10 stycznia 2019 r., k. 148 akt

Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej). Pismo to zostało odebrane przez stronę postępowania 14 stycznia 2019 r.

W ocenie Prezesa UOKiK, nie ulega wątpliwości, że strona postępowania została prawidłowo pouczona o przysługujących jej prawach przez organ I instancji, a termin od dnia otrzymania tej informacji do wydania zaskarżonej decyzji był wystarczająco długi aby mogła z nich skorzystać. W związku z tym, zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie.

2. Strona postępowania zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie art. 77 Kodeksu postępowania administracyjnego, poprzez nieprawidłową ocenę materiału dowodowego, tj. dokumentacji dotyczącej hulajnogi dziecięcej OXELO Play 3, co w konsekwencji doprowadziło do tego, że organ uznał w sposób nieprawidłowy, że instrukcja użytkowania nie zawiera informacji o konieczności posiadania odpowiednich umiejętności, co wynika z pkt 7.6.2.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej stwierdził m.in., że w dołączonej do hulajnogi dziecięcej OXELO Play 3, ITEM: 2157223 instrukcji brak jest informacji o konieczności posiadania odpowiednich umiejętności, wymaganej zgodnie z pkt 7.6.2.1. załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek.

Zgodnie z art. 13 pkt 9 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, obowiązkiem producenta jest m.in. dołączyć do wyrobu instrukcje, informacje, w tym dotyczące bezpieczeństwa użytkowania sporządzone w języku polskim w sposób jasny, zrozumiały i czytelny. Dystrybutor z kolei ma obowiązek sprawdzić, czy producent spełnił ten obowiązek (art. 17 pkt 2 ustawy).

Strona postępowania twierdzi, że Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej błędnie ocenił instrukcję użytkowania, co w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowego uznania, że nie ma w niej informacji o konieczności posiadania umiejętności, co jest warunkiem określonym w rozporządzeniu w sprawie wymagań dla zabawek. Jednocześnie strona postępowania przyznała w złożonym odwołaniu, że w instrukcji dołączonej do hulajnogi dziecięcej rzeczywiście nie ma informacji o konieczności posiadania odpowiednich umiejętności. Strona postępowania dowodzi jednak, że inne informacje zawarte w instrukcji,

a mianowicie dotyczące tego, kto może być użytkownikiem, że rodzic ma poinstruować dziecko przed użytkowaniem, użytkowanie ma się odbywać w obecności rodzica, muszą być stosowane określone środki ochrony i gdzie może być używany produkt, wyczerpują ten wymóg i tym samym zastępują brakującą informację.

Ze stanowiskiem tym nie sposób się zgodzić. Pkt 7.6.2 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek określa wymagania dotyczące instrukcji użytkowania zabawek takich jak: rolki, wrotki, łyżwy, łyżworolki, deskorolki, hulajnogi i rowerki dziecięce. Wśród wymagań tych znalazł się wymóg zawarcia informacji o konieczności posiadania odpowiednich umiejętności (pkt 7.6.2.1). Obowiązek zamieszczenia wskazanych przez stronę informacji które w jej ocenie „zastępują” informację o konieczności posiadania odpowiednich umiejętności wynika natomiast z innych punktów załącznika do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek - pkt 7.1., pkt 7.6.1 czy pkt 7.6.2.2 i 7.6.2.3. W ocenie Prezesa UOKiK, żadna z tych informacji nie może zostać uznana za równoważną informacji o której mowa w pkt 7.6.2.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, a tym samym zastąpić informacji o konieczności posiadania przez dziecko odpowiednich umiejętności.

Art. 77 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego nakłada na organ obowiązek zebrania i rozpatrzenia całości materiału dowodowego. Warunkiem skutecznego sformułowania zarzutu naruszenia tego przepisu jest wykazanie, iż organ pominął ważne z punktu widzenia istoty sprawy dowody. W przedmiotowej sprawie, w ocenie Prezesa UOKiK strona postępowania nie wykazała, aby jakkolwiek przedstawiony przez nią dowód, a w szczególności instrukcja dołączona do hulajnogi dziecięcej został pominięty. Wszystkie przedstawione przez nią dowody zostały rozpatrzone zgodnie z zachowaniem zasad obowiązujących w postępowaniu administracyjnym.

- 3. Strona postępowania zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. § 3 pkt 10 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek poprzez jego niezastosowanie w sprawie i przyjęcie błędnego założenia, że hulajnogi dziecięcej OXELO Play 3 nie dotyczy wyłączenie spod zakresu zastosowania rozporządzenia dotyczącego hulajnóg, co następnie doprowadziło organ do niewłaściwego zastosowania § 5 ust. 1 rozporządzenia oraz pkt 1.15 załącznika nr 1 do przedmiotowego rozporządzenia.**

W złożonym odwołaniu strona postępowania podniosła, że organ I instancji nie zauważył, że „z woli Ministra Rozwoju i Finansów, mocą § 3 pkt 10, do hulajnóg nie stosuje się przepisów rozporządzeniu MRiF.”

Zgodnie z § 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, w § 5 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia oraz w pkt 1 - 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia określono wymagania dla zabawek. Zabawką jest wyrób zaprojektowany lub przeznaczony do zabawy oraz wyrób, który ze względu na swoje cechy charakterystyczne lub wygląd może być użyty do zabawy przez dzieci w wieku poniżej 14 lat (§ 2 pkt 1 rozporządzenia). Zgodnie z § 3 pkt 10 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, przepisów tego rozporządzenia nie stosuje się natomiast do hulajnóg i innych środków transportu, przeznaczonych do użytku sportowego lub poruszania się po drogach lub ścieżkach rowerowych.

W ocenie Prezesa UOKiK nie ma wątpliwości, że wolą ustawodawcy było wskazanie, że określone w rozporządzeniu wymagania nie mają zastosowania nie do wszystkich hulajnóg, a jedynie do tych przeznaczonych do użytku sportowego lub poruszania się po drogach. Trzeba przy tym podkreślić, że nie ma racji strona postępowania twierdząc, że w jej opinii hulajnoga może być używana na ścieżkach rowerowych – zgodnie z polskim prawem, ścieżki rowerowe są przeznaczone tylko dla rowerzystów. W ocenie Prezesa UOKiK nie ma wątpliwości, że przepisy rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek mają zastosowanie do hulajnóg dziecięcych.

Przeciwko przedstawionej przez stronę postępowania koncepcji przemawia przede wszystkim to, że w pkt 7.6.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek zostały wprost określone wymagania dotyczące ostrzeżeń dla hulajnóg, które są zabawkami. Trudno uznać, aby racjonalny ustawodawca wyłączył stosowanie przepisów rozporządzenia w przypadku określonej grupy wyrobów, a następnie w tym samym rozporządzeniu wymagania dotyczące tej grupy wyrobów zamieścił. Dodatkowo jednak, wskazać należy, że poparcie takie stanowisko znajduje w szeregu innych dokumentów: Raportie CEN zatytułowanym Klasyfikacja Zabawek. Wytyczne (PKN-CEN/CR 14279), który w tabeli 24 – Zabawki przeznaczone do utrzymania masy ciała dziecka, wśród zabawek dla dzieci powyżej 36 miesięcy wymienia hulajnogi. Fakt, iż hulajnogi dziecięce są zabawkami i powinny spełniać wymagania dyrektywy dotyczącej zabawek (w Polsce wdrożonej rozporządzeniem w sprawie wymagań dla zabawek), a także wymóg spełniania wymagań określonych w normie PN-EN-1:2015-01 wynika także z przewodnika Komisji Europejskiej z 5 października 2016 r. „Guidance document No 1. On the application of the

directive on the safety of toys. Scooters”. Ponadto, z pkt A.49 normy PN-EN-1:2015-01 wynika, że są dwa typy hulajnóg dla grupy wagowej od 35 kg do 50 kg - takie, które klasyfikowane są jako sprzęt sportowy do stosowania na drogach publicznych i ścieżkach oraz takie, które są klasyfikowane jako zabawki (zgodnie z normą PN-EN 71-1). W przypadku tych pierwszych, wymagania określa norma PN-EN 14619:2015-07 Sprzęt sportowy rolkowy -- Hulajnogi -- Wymagania bezpieczeństwa i metody badań.

Strona postępowania na pytanie Prezesa UOKiK zawarte w piśmie z 29 marca 2019 r. oświadczyła, że hulajnoga dziecięca jest zabawką. Przedstawiła także Technical Report z 24 czerwca 2016 r. dotyczący tego wyrobu, z którego wynika, że hulajnoga została przebadana na zgodność z wymaganiami normy EN – 71. Jednocześnie nie przedstawiła żadnych dowodów które by potwierdziły, że wyrób ten spełnia wymagania dla sprzętu sportowego.

W ocenie Prezesa UOKiK hulajnoga dziecięca powinna spełniać wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań dla zabawek. Tym samym postawiony Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej zarzut jest niezasadny.

4. Strona postępowania zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie przepisu prawa materialnego - pkt 1.15. załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że niespełnianie przez hulajnogę wymagań polskiej normy przesądza o niespełnianiu wymogów z pkt 1.15 załącznika nr 1 do rozporządzenia, podczas gdy z żadnych przepisów nie wynika bezwzględny nakaz uwzględniania polskiej normy, a wręcz przeciwnie – jest ona wyłącznie fakultatywna.

W zaskarżonej decyzji Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej uznał, że hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223 nie spełnia wymagań pkt 1.15 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, z uwagi na ryzyko zmiżdżenia lub przycięcia przez elementy zabawki części ciała użytkownika. Powołał się przy tym na wyniki badań laboratoryjnych, z których wynikania, że hulajnoga nie spełnia wymagania zawartego w pkt 4.15.5.4.c normy PN – EN 71-1:2015-01.

W uzasadnieniu do powyższego zarzutu strona postępowania powołując się na nieobligatoryjność norm (a więc także normy w oparciu o wymagania której zostały przeprowadzone badania laboratoryjne) i twierdząc, że hulajnoga spełnia wymagania

określone w przepisach prawa powszechnie obowiązującego podważa podstawę prawną do wydania zaskarżonej decyzji.

W pierwszej kolejności Prezes UOKiK stwierdza, że wskazany przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej punkt 1.15 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek dotyczy zabawek ruchomych. Hulajnogi dziecięce nie należą do tej grupy zabawek, w związku z tym, przepis ten został wskazany błędnie. W ocenie Prezesa UOKiK, stwierdzona w trakcie badań laboratoryjnych niezgodność z pkt 4.15.5.4.c normy PN – EN 71-1:2015-01 oznacza, że hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223 nie spełnia wymagania określonego w pkt 1.3 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek. Zgodnie z nim, zabawki muszą być tak zaprojektowane i wyprodukowane, aby nie stanowiły zagrożenia lub zagrożenie spowodowane ruchem ich części było minimalne.

Odnosząc się natomiast do stanowiska strony postępowania przede wszystkim wyjaśnienia wymaga, że norma PN – EN 71-1:2015-01 nie jest normą polską, a normą europejską. Jest to także norma zharmonizowana z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE L 170 z 30.06.2009, s. 1 z późn. zm.).

Niemniej jednak, Prezes UOKiK podziela stanowisko strony postępowania, że normy, w tym norma PN-EN 71-1:2015-01, nie są obligatoryjne. Należy jednak zauważyć, że art. 10 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku wprowadza domniemanie, zgodnie z którym wyrób spełnia określone wymagania, jeżeli jest zgodny z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych, ich częściami lub dokumentami normatywnymi Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej. Zgodnie natomiast z ust. 2 tego artykułu, jeżeli producent, instalator lub ich upoważniony przedstawiciel nie wykaże zgodności wyrobu z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych, ich częściami lub dokumentami normatywnymi Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej, jest obowiązany wykazać zgodność wyrobu z wymaganiami na podstawie innych dowodów. Oznacza to, że jeśli producent nie chce przy ocenie zgodności korzystać z wymagań określonych w normie, jego obowiązkiem jest wykazanie takiej zgodności poprzez przedstawienie innych dowodów.

Prezes UOKiK stoi więc na stanowisku, że strona postępowania mogła w oparciu o inne dowody niż norma wykazywać, że hulajnoga dziecięca spełnia wymagania, jednakże z tego prawa nie skorzystała. Co więcej, na żądanie Prezesa UOKiK zawarte w piśmie z 19 marca 2019 r. dotyczące przedstawienia takich dowodów strona postępowania

przedstawiła dokument zatytułowany Technical Report z 24 czerwca 2016 r. potwierdzający, że hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223 była badana na zgodność z normą PN-EN 71-1:2015-01. Nie można się także zgodzić ze stroną postępowania, że producent – decydując się na przeprowadzenie oceny zgodności wyrobu w oparciu o wymagania określone w normie – może w sposób dowolny i arbitralny decydować, które z punktów normy wyrób będzie spełniał, a które nie. W ocenie Prezesa UOKiK, aby producent mógł skutecznie wykazać, że jego wyrób spełnia wymagania, powinien zastosować wszystkie wymagania normy przewidziane dla danego wyrobu. Co więcej, w niniejszej sprawie Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w wyniku przeprowadzonego szacowania ryzyka uznał, że wyrób ten stwarza zagrożenie dla użytkownika. Tymczasem zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, zabawki nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci lub osób trzecich podczas przewidywanego okresu ich użytkowania, zgodnie z przeznaczeniem lub w sposób możliwy do przewidzenia, z uwzględnieniem zachowania się dzieci.

Przypomnieć należy, że norma to dokument przyjęty na zasadzie konsensu i zatwierdzony przez upoważnioną jednostkę organizacyjną, ustalający zasady, wytyczne lub charakterystyki odnoszące się do różnych rodzajów działalności lub ich wyników i zmierzający do uzyskania optymalnego stopnia uporządkowania w określonym zakresie. Z tego względu w opinii Prezesa UOKiK zastosowanie metod badań określonych w normach w najbardziej obiektywny i wiarygodny sposób pozwala ocenić, czy dany produkt spełnia wymagania.

W opinii Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie strona postępowania nie przedstawiła wiarygodnych, potwierdzających spełnianie wymagań przez wprowadzany przez siebie do obrotu wyrób dowodów. Tym samym strona postępowania nie jest w stanie dowieść, że wyrób ten spełnia wymagania (art. 5 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku *a contrario*).

- 5. Strona postępowania zarzuca zaskarżonej decyzji naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 4 w zw. z art. 5 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047) poprzez jego niezastosowanie w sprawie i przyjęcie błędnego założenia, że hulajnoga dziecięca OXELO Play 3 nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań dla zabawek, co doprowadziło do wydania decyzji zakazującej udostępniania 18 sztuk produktu.**

W ocenie Prezesa UOKiK, w pierwszej kolejności niezbędne jest wyjaśnienie relacji między ustawą o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku a ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów określa ogólne wymagania dotyczące bezpieczeństwa produktów, obowiązki producentów i dystrybutorów w zakresie bezpieczeństwa produktów oraz zasady i tryb sprawowania nadzoru w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów wprowadzanych na rynek (art. 1 ustawy). Należy jednak zauważyć, że zgodnie z art. 2 pkt 1 tej ustawy, ma ona zastosowanie jedynie do produktów, dla których przepisy odrębne nie określają szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa. Tymczasem strona postępowania przyznała, że hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223 jest zabawką. Wymagania dla zabawek zostały określone w wydanym na podstawie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku rozporządzeniu w sprawie wymagań dla zabawek. W związku z tym, przywołane przez stronę postępowania art. 4 w zw. z art. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie mają zastosowanie do tego wyrobu.

Strona postępowania w piśmie z 9 kwietnia 2019 r. stwierdziła, że wyrób będący przedmiotem postępowania powinni być oceniany nie tylko na podstawie rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek, ale także ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Jak już to zostało wyjaśnione w stanowisku do zarzutu trzeciego, hulajnogi przeznaczone dla użytkowników o masie ciała od 35 do 50 kg mogą zostać zaklasyfikowane albo jako zabawki, albo jako sprzęt sportowy. W tym drugim przypadku jednak, zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przedsiębiorca powinien wykazać ich bezpieczeństwo np. poprzez przeprowadzenie badań w oparciu o wymagania określone w normie PN-EN 14610:2015-07.

W toku postępowania jego strona przedstawiła wyniki badań przeprowadzonych w oparciu o wymagania normy PN-EN 71-1:2015-01. Z akt sprawy nie wynika także, aby będący przedmiotem postępowania wyrób został oznakowany ja sprzęt sportowy. Nie można więc uznać, aby strona postępowania wykazała, że hulajnoga dziecięca OXELO Play 3, ITEM: 2157223 spełniała wymagania dla sprzętu sportowego.

W uzasadnieniu do tego zarzutu strona postępowania stwierdziła także, że przedmiotem badania nie było oznakowanie hulajnogi dziecięcej OXELO Play 3, ITEM: 2157223. Prawdą jest, że przedmiotem badania laboratoryjnego wykonanego przez

Laboratorium UOKiK w Lublinie była hulajnoga dziecięca, a nie instrukcja dołączona do tego wyrobu. Trzeba jednak zauważyć, że sprawdzenia instrukcji użytkowania dokonali w toku kontroli inspektorzy reprezentujący Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, co zostało szczegółowo opisane w protokole kontroli (k. 7 akt Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej). Strona postępowania nie zgłosiła uwag do tego protokołu.

Zgodnie z art. 138 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Zgodnie z art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy może także uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

Dokonując analizy zaskarżonej decyzji, Prezes UOKiK stwierdził, że organ I instancji mylnie uznał, że niezgodność z pkt 4.15.5.4.c normy PN-EN 71-1:2015-01 oznacza, że wyrób nie spełnia wymagania określonego w pkt 1.15 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie wymagań dla zabawek. W ocenie Prezesa UOKiK, niespełnienie tego wymagania normy jest równoznaczne z niespełnianiem przez hulajnogę pkt 1.3 załącznika nr 1 do tego rozporządzenia. Niemniej jednak, w ocenie Prezesa UOKiK uchybienie to nie ma wpływu na prawidłowość osnowy zaskarżonej decyzji i może zostać naprawione w toku postępowania odwoławczego. Prezes UOKiK podziela utrwalony w orzecznictwie sądowoadministracyjnym pogląd, że niewłaściwe uzasadnienie decyzji organu I instancji (bądź nawet jego brak) nie uzasadnia uchylenia decyzji, jeśli jej osnowa jest prawidłowa – taką wadliwość może usunąć organ odwoławczy (por. wyrok NSA z 29 września 1987 r., sygn. akt IV SA 220/87). Decyzja o utrzymaniu w mocy decyzji organu I instancji może być wydana przez organ odwoławczy nie tylko gdy w postępowaniu nie naruszono prawa, ale także wtedy, gdy organ I instancji

wprawdzie naruszył przepisy prawa materialnego bądź procesowego, ale uchybienia te nie miały istotnego znaczenia i nie miały wpływu na treść rozstrzygnięcia (A. Gołęba (w): Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2015, s. 939).

Rozpatrując sprawę na skutek środka zaskarżenia wniesionego przez stronę postępowania z zachowaniem ustawowego terminu, po przeprowadzeniu postępowania z zachowaniem reguł wyrażonych w art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych przez stronę postępowania, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji. W opinii Prezesa UOKiK zaskarżona decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej spełnia wymagania formalne, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, a zawarte w niej rozstrzygnięcie jest prawidłowe zarówno pod kątem zgodności z prawem, jak i z punktu widzenia jego celowości i słuszności. W opinii Prezesa UOKiK, w świetle negatywnych wyników badań laboratoryjnych, organ I instancji był uprawniony do zakazania stronie postępowania udostępniania 18 sztuk hulajnogi dziecięcej.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji decyzji.

Decyzja jest ostateczna w trybie przepisów postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Na decyzję, zgodnie z art. 52 § 1 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 z późn. zm.) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. 2193 z późn. zm.) strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stały, który wynosi 200 zł.

Ponadto, zgodnie z art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, 245 § 1 i art. 246 § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa UOKiK do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sadowoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały z art. 252 § 1 i § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępca dyrektora
Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka